Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

3. oktoober 2013*

Apellatsioonkaebus — Määrus (EÜ) nr 1007/2009 — Kauplemine hülgetoodetega — Nimetatud toodete importimisele ja turustamisele seatud piirangud — Tühistamishagi — Vastuvõetavus — Füüsiliste või juriidiliste isikute õigus esitada hagi — ELTL artikli 263 neljas lõik — Mõiste „üldkohaldatav akt" — Seadusandlikud aktid — Põhiõigus tõhusale kohtulikule kaitsele

Kohtuasjas C-583/11 P,

mille esemeks on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 21. novembril 2011 esitatud apellatsioonkaebus,

Inuit Tapiriit Kanatami, asukoht Ottawa (Kanada),

Nattivak Hunters and Trappers Association, asukoht Qikiqtarjuaq (Kanada),

Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, asukoht Pangnirtung (Kanada),

Jaypootie Moesesie, elukoht Qikiqtarjuaq,

Allen Kooneeliusie, elukoht Qikiqtarjuaq,

Toomasie Newkingnak, elukoht Qikiqtarjuaq,

David Kuptana, elukoht Ulukhaktok (Kanada),

Karliin Aariak, elukoht Iqaluit (Kanada),

Canadian Seal Marketing Group, asukoht Québec (Kanada),

Ta Ma Su Seal Products Inc., asukoht Cap-aux-Meules (Kanada),

Fur Institute of Canada, asukoht Ottawa,

NuTan Furs Inc., asukoht Catalina (Kanada),

GC Rieber Skinn AS, asukoht Bergen (Norra),

Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), asukoht Nuuk, Gröönimaa (Taani),

Johannes Egede, elukoht Nuuk,

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), asukoht Nuuk,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

esindajad: advokaadid J. Bouckaert, H. Viaene ja D. Gillet,

apellandid,

teised menetlusosalised:

Euroopa Parlament, esindajad: I. Anagnostopoulou, D. Gauci ja L. Visaggio,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Moore ja K. Michoel,

kostjad esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Oliver, E. White ja K. Mifsud-Bonnici,

Madalmaade Kuningriik,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: asepresident presidendi ülesannetes K. Lenaerts, kodade presidendid A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (ettekandja), A. Rosas ja M. Berger, kohtunikud U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev, J.-J. Kasel, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal ja C. Vajda,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 20. novembri 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 17. jaanuari 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, J. Moesesie, A. Kooneeliusie, T. Newkingnak, D. Kuptana, K. Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), J. Egede ja Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) paluvad oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 6. septembri 2011. aasta määruse kohtuasjas T-18/10 (EKL 2011, lk II-5599, edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus"), millega Üldkohus jättis vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata apellantide ja E. A. Agathose hagi, milles paluti tühistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1007/2009 hülgetoodetega kauplemise kohta (ELT L 286, lk 36; edaspidi „vaidlusalune määrus").

Õiguslik raamistik

Vaidlusalune määrus

2 Vastavalt vaidlusaluse määruse artiklile 1 on selle eesmärgiks kehtestada „ühtlustatud eeskirjad seoses hülgetoodete turulelaskmisega”.

3 Vaidlusaluse määruse artikli 2 punkti 4 kohaselt tähistab mõiste „inuit” „põliselanik[ku] inuittide kodumaal, nimelt neis arktika- ja subarktikapiirkondades, kus inuittidel on praegu või traditsiooniliselt põliselanike õigused ja huvid ning keda inuitid loevad oma kogukonna liikmeks, sealhulgas Inupiat, Yupik (Alaska), Inuit, Inuvialuit (Kanada), Kalaallit (Gröönimaa) ja Yupik (Venemaa)”.

4 Hülgetoodete turulelaskmise tingimuste osas on selle määruse artiklis 3 sätestatud:

„1. Hülgetoodete turulelaskmine on lubatud üksnes juhul, kui need on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest. Importtoodete jaoks kehtivad need tingimused importimise ajal või kohas.

2. Erandina lõikest 1:

a) lubatakse hülgetoodete importi, kui see on juhuslikku laadi ja hõlmab eranditult reisijate või nende perekonnaliikmete isiklikuks kasutamiseks mõeldud kaupu. Nimetatud kaupade laad ega kogus ei tohi olla selline, mis osutab impordi kaubanduslikule otstarbele;

b) lubatakse turule lasta ka jahi kõrvalsaadustena saadud hülgetooteid, kui jahti oli reguleeritud siseriiklike õigusaktidega ning selle ainuke eesmärk oli mere elusressursside säästev majandamine. Selline turulelaskmine võib toimuda vaid mittetulunduslikul eesmärgil. Nimetatud kaupade laad ega kogus ei tohi olla selline, mis osutab turulelaskmise kaubanduslikule otstarbele.

Käesoleva lõike kohaldamine ei või kahjustada käesoleva määruse eesmärgi täitmist.

3. Komisjon annab vastavalt artikli 5 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele välja tehnilised juhendmaterjalid soovitustega, milliseid koondnomenklatuuri koode võib kasutada käesolevas artiklis käsitletud hülgetoodete tähistamiseks.

4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võetakse meetmed käesoleva artikli rakendamiseks, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, vastu vastavalt artikli 5 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.”

Määrus (EÜ) nr 737/2010

5 Vaidlusaluse määruse artikli 3 lõike 4 alusel võttis komisjon 10. augustil 2010 vastu määruse (EÜ) nr 737/2010, millega kehtestatakse määruse nr 1007/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 216, lk 1).

6 Vastavalt artiklile 1 „sätestatakse [selles määruses] üksikasjalikud eeskirjad hülgetoodete turule laskmiseks määruse (EÜ) nr 1007/2009 artikli 3 alusel”.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtumäärus

7 Apellandid ja E. A. Agathos esitasid vaidlusaluse määruse tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 11. jaanuaril 2010.

8 Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu esitasid Üldkohtu kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel vastuvõetamatuse vastuväited. Madalmaade Kuningriigil ja komisjonil lubati astuda Üldkohtu menetlusse parlamendi ja nõukogu nõuete toetuseks.

9 Üldkohus nõustus selle vastuväitega ja otsustas, et nii apellantide kui E. A. Agathose puhul ei ole täidetud vastuvõetavuse tingimused ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

10 Üldkohus leidis kõigepealt, et isegi kui vaidlusalune määrus võeti vastu EÜ asutamislepingu alusel, tuleb pärast EL toimimise lepingu jõustumist esitatud hagi vastuvõetavuse tingimusi uurida ELTL artikli 263 alusel.

11 Seejärel uuris Üldkohus tema menetluses oleva hagi vastuvõetavust. Selle raames hindas ta esmalt mõistet „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses. Selleks tõlgendas ta nimetatud sätet grammatiliselt, ajalooliselt ja teleoloogiliselt ning jõudis vaidlustatud kohtumääruse punktides 41–51 järgmistele seisukohtadele:

„41 Esmalt tuleb meenutada, et EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel sai iga füüsiline ja juriidiline isik esitada hagi otsuste kui üksikaktide peale ja selliste üldaktide nagu määrused peale, mis puudutavad seda isikut otseselt ja mõjutavad teda teatud talle omaste tunnuste või teda iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis teda kõigist teistest isikutest eristab, ning seega individualiseerib teda sarnaselt otsuse adressaadiga (vt selle kohta Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann *vs.* komisjon, EKL 1963, lk 197, 223, ja 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 36).

42 ELTL artikli 263 neljandas lõigus on, vaatamata sõna „otsus" puudumisele, neid kahte võimalust korratud ning on lisatud kolmas võimalus. See säte võimaldab esitada hagi üksikaktide peale, üldaktide peale, mis puudutavad füüsilist või juriidilist isikut otseselt ja isiklikult, ning üldkohaldatavate aktide peale, mis puudutavad teda otseselt ja ei sisalda rakendusmeetmeid. Määratluse „üldkohaldatav" tavatähendusest lähtudes on mainitud kolmanda võimalusega hõlmatud aktid samuti üldaktid.

43 Neil tingimustel tuleb sedastada, et mainitud võimalus ei kehti kõigi üldaktide, vaid piiratuma kategooria, nimelt muude üldkohaldatavate aktide kohta.

44 ELTL artikli 263 esimene lõik näeb ette mitu sellist liidu akti liiki, mille seaduslikkust saab kontrollida, nimelt esiteks seadusandlikud aktid, ja teiseks muud siduvad õigusaktid, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele ja mis võivad olla nii üksik- kui üldaktid.

45 Tuleb teha järeldus, et ELTL artikli 263 neljas lõik koostoimes esimese lõiguga võimaldab füüsilisel või juriidilisel isikul esitada hagi temale adresseeritud akti peale ja lisaks sellele esiteks üldakti, st seadusandliku või muu üldkohaldatava akti peale, mis puudutab teda otseselt ja isiklikult, ning teiseks teatavate üldaktide peale, nimelt üldkohaldatava akti peale, mis puudutab teda otseselt ja ei sisalda rakendusmeetmeid.

46 Peale selle tuleneb selline tõlgendus – kuna sõna „üldkohaldatav" ja vastavat terminit EL toimimise lepingu eri keeleversioonides on vastandatud terminile „seadusandlik" – EL toimimise lepingu mitmest muust sättest ja eelkõige ELTL artiklist 114, mis käsitleb „liikmesriikide õigus- ja haldusnormide" ühtlustamist.

47 Sellega seoses tuleb tagasi lükata hagejate argument, et parlamendi ja nõukogu pakutud viis teha vahet seadusandlikel ja muudel üldkohaldatavatel aktidel, millega on nõustutud eespool punktides 42–45, seisneb määratluse „seadusandlik" lisamises sõna „aktid" ette kahe esimese võimaluse puhul, mis on ette nähtud ELTL artikli 263 neljandas lõigus. Nagu nimelt nähtub eespool punktis 45 tehtud järeldusest, hõlmab sõna „aktid" kahe esimese võimaluse puhul lisaks füüsilisele või juriidilisele

isikule adresseeritud aktidele kõiki nii seadusandlikke kui ka muid üldkohaldatavaid akte, mis sellist isikut otseselt ja isiklikult puudutavad. Eelkõige on mainitud võimalusega hõlmatud seadusandlikud aktid ja muud üldkohaldatavad aktid, mis sisaldavad rakendusmeetmeid.

48 Lisaks tuleb täpsustada, et vastupidi hagejate väitele tuleneb ELTL artikli 263 neljanda lõigu viimase lauseosa sõnastusest, et liikmesriikide eesmärk ei olnud piirata nimetatud sätte ulatust üksnes delegeeritud aktidega ELTL artikli 290 mõttes, vaid üldisemalt muude üldkohaldatavate aktidega.

49 Teiseks kinnitab eespool punktides 42–45 esitatud ELTL artikli 263 neljanda lõike tõlgendust väljakujunemisprotsess, mis eelnes selle sätte vastuvõtmisele, mis esialgu oli kavandatud Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artikli III-365 [lõikeks 4]. Tegelikult ilmneb Euroopa Konvendi presiidiumi 12. mai 2003. aasta saatemärkustest (Euroopa Konvendi sekretariaat, CONV 734/03), et vaatamata EÜ artikli 320 neljandat lõiku puudutavale muudatusettepanekule, milles mainiti „üldakte", otsustas presiidium teise variandi kasuks, milles mainiti „üldkohaldatavaid akte". Nagu selgub eespool viidatud saatemärkustest, „võimaldab selline sõnastus teha vahet seadusandlikel ja muudel üldkohaldatavatel aktidel, säilitades nõnda kitsa lähenemise seoses eraõiguslike isikute õigusega esitada hagi seadusandlike aktide peale (mille puhul kehtib „otsese ja isikliku" puutumuse tingimus)".

50 Kolmandaks tuleb olla seisukohal, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu sellise sõnastuse kasuks tehtud valiku põhjal on selle sätte eesmärk võimaldada füüsilistel ja juriidilistel isikutel esitada hagi selliste üldaktide peale, mis ei ole seadusandlikud aktid, mis puudutavad isikut otseselt ja mis ei sisalda rakendusmeetmeid, välistades nõnda olukorra, kus selline isik peaks kohtusse pääsemiseks toime panema õigusrikkumise (vt eespool viidatud Euroopa Konvendi presiidiumi saatemärkused). Nagu eelnevates punktides esitatud analüüs näitab, ei võimalda ELTL artikli 263 neljanda lõigu sõnastus esitada hagi kõigi aktide peale, mille osas on täidetud otsese puutumuse kriteerium ja rakendusmeetmete puudumise kriteerium, ega kõigi üldaktide peale, mis mainitud kriteeriumidele vastavad, vaid üksnes spetsiifilisse kategooriasse kuuluvate üldaktide, nimelt muude üldkohaldatavate aktide peale. Selle tulemusel jäävad seadusandliku akti peale esitatava hagi vastuvõetavuse tingimused rangemaks kui muu üldkohaldatava akti peale esitatava hagi puhul.

51 Seda järeldust ei sea kahtluse alla [hagejate ja E. A. Agathose] argumendid, mis käsitlevad õigust tõhusale kohtulikule kaitsele eelkõige seoses Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT 2007, C 303, lk 1 [edaspidi „harta"]) artikliga 47. Nimelt ei saa vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale liidu kohus oma pädevust ületamata tõlgendada [eraõigusliku isiku] poolt määruse peale hagi esitamise tingimusi viisil, mis tähendaks nende aluslepingus otsesõnu ette nähtud tingimuste eiramist, isegi kui arvestada tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet (vt selle kohta Euroopa Kohtu 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-263/02 P: komisjon *vs.* Jégo-Quéré, EKL 2004, lk I-3425, punkt 36, ja Üldkohtu 9. jaanuari 2007. aasta määrus kohtuasjas T-127/05: Lootus Teine Osaühing *vs.* nõukogu, punkt 50)."

12 Eeltoodust järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 56, „et mõistet „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses tuleb mõista nii, et see tähendab kõiki üldakte peale seadusandlike aktide". Järelikult saab füüsiline või juriidiline isik esitada seadusandliku akti peale tühistamishagi ainult siis, kui see akt puudutab teda otseselt ja isiklikult.

13 Teiseks uuris Üldkohus punktides 57–67 seda, kas vaidlusalune määrus tuleb kvalifitseerida seadusandlikuks või üldkohaldatavaks aktiks. Selle kohta otsustas ta vaidlustatud kohtumääruse punktis 61, et ELTL artiklis 294 ette nähtud „seadusandlik tavamenetlus" kordab sisuliselt EÜ artiklis 251 ette nähtud menetlust. Sellest järeldas ta samas punktis, et vaidlusalune määrus, mis on vastu võetud vastavalt nimetatud artiklis toodud menetlusele, tuleb EL toimimise lepingus ette nähtud õigusaktide kategooriate põhjal kvalifitseerida seadusandlikuks aktiks. Vaidlustatud kohtumääruse punktis 65 leidis Üldkohus, et käesoleva juhtumi puhul sõltub akti määratlemine seadusandliku aktina või muu üldkohaldatava aktina sellest, millist menetlust kohaldati selle vastuvõtmisel.

14 Arvestades vaidlustatud kohtumääruse punktides 41–56 mõistele „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses antud tõlgendust ja järeldust, et vaidlusalune määrus ei ole üldkohaldatav akt selle artikli tähenduses, järeldas Üldkohus, et hagi ei ole ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmanda lauseosa alusel vastuvõetav. Neil asjaoludel puudub vajadus otsustada, kas vaidlusalune määrus sisaldab rakendusmeetmeid.

15 Kolmandaks uuris Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktides 68–87 küsimust, kas vaidlusalune määrus puudutab apellante ja E. A. Agathost otseselt.

16 Selle kohta meenutas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 71, et isikliku puutumuse tingimus eeldab eraõigusliku isiku puhul, et vaidlustatud liidu akt avaldab otsest mõju selle isiku õiguslikule olukorrale ega jäta meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutlusõigust – akti rakendamine on puhtautomaatne ja tuleneb vaid liidu õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme.

17 Vaidlusaluse määruse osas tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 75 enda 11. juuli 2005. aasta määrusele kohtuasjas T-40/04: Bonino jt *vs.* parlament ja nõukogu (EKL 2005, EKL II-2685, punkt 56) viidates, et vastavalt vaidlusaluse määruse artikli 3 lõikele 1 mõjutab vaidlusalune määrus otseselt ainult nende apellantide õiguslikku olukorda, kes tegelevad hülgetoodete turustamisega liidus. See määrus ei keela pidada jahti hüljestele, mis pealegi toimub väljaspool liidu turgu, ega tarbida neid hülgetooteid, mida ei turustata. Kuigi ei saa välistada, et vaidlusaluses määruses kehtestatud üldine turustamiskeeld võib avaldada mõju turustusketis eespool või tagapool asuvate isikute tegevusele, ei tule sellist mõju lugeda vaidlusaluse määruse otseseks tagajärjeks. Lisaks puudutavad selle keelu võimalikud majanduslikud tagajärjed üksnes apellantide faktilist olukorda ja mitte nende õiguslikku olukorda.

18 Olles meenutanud vaidlustatud kohtumääruse punktis 76 vaidlusaluse määruse artikli 3 lõike 4 ja artikli 5 lõike 3 ning selle põhjenduse 17 sõnastust, nentis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 77, et kuigi on keelatud turustada hülgetooteid, mille puhul on tuvastatud, et need ei ole saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest, on määratlemata neile tingimustele vastavate toodete turustamise tingimused.

19 Selles osas leidis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktides 78–80, et vaidlusalune määrus ei täpsustanud eelkõige seda, mida on silmas peetud „muude põlisrahvaste kogukondade" puhul, ning ei andnud selgitust elatuse saamiseks peetava traditsioonilise jahi vormide ega inuittide või muude põlisrahvaste kogukondade toodete päritolu tuvastamise kohta. Nõnda ei ole siseriiklikel ametiasutustel võimalik erandkorra raamesse kuuluda võivate toodete osas vaidlusalust määrust kohaldada ilma rakendusmääruses ette nähtud rakendussäteteta, mis määratlevad täpsemalt tingimused, mille puhul kõnealuste toodete turustamine on lubatud. Apellantide ja E. A. Agathose – kes on hõlmatud vaidlusaluses määruses ette nähtud erandiga – olukorda saab seetõttu hinnata üksnes vaidlusaluse määruse rakendussätete alusel. Sellises olukorras mõjutab vaidlusalune määrus üksnes nende apellantide õiguslikku olukorda, kes turustavad liidus hülgetooteid ja keda puudutab nende toodete üldine turustamiskeeld.

20 See aga ei ole nii nende apellantide puhul, kes ei tegele kõnealuste toodete turustamisega, ja/või nende puhul, kes on hõlmatud vaidlusaluses määruses ette nähtud erandiga, kuna põhimõtteliselt on liidus lubatud turustada tooteid, mis on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest. Täpsemalt väljendades ei saa öelda, et hüljeste jahiga tegelevaid inuttidest jahimehi ja karusnahakütte ning apellantide huve esindavaid organisatsioone saaks käsitada hülgetoodete turustamisega tegelevatena.

21 Seega leidis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktides 81–87, et vaidlusalune määrus puudutab otseselt üksnes nelja apellanti, nimelt neid, kes tegelevad selliste hülgetoodete töötlemise ja/või turustamisega, mis on saadud inuittidest ja mitte-inuittidest jahimeestelt ja karusnahaküttidelt. Mis

puudutab K. Aariakit, siis tema osas nentis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 82, et vaidlusalune määrus ei puuduta teda otseselt. Ta tegeleb küll hülgetoodete töötlemisega, kujundades ja müües hülgenahkadest valmistatud rõivaid, kuid nii hagist kui ka apellantide ja E. A. Agathose märkustest vastuvõetamatuse vastuväidete kohta nähtub, et ta kuulub samuti inuittide kogukonda ja ta ei väida end turustavat muid kui asjaomase erandiga hõlmatud tooteid.

22 Kuna ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud hagi vastuvõetavuse tingimuste täitmiseks peab eraõigusliku isiku olukorda olema riivatud otseselt ja isiklikult, siis uuris Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktides 88–93, kas neid nelja apellanti, kelle puhul ta oli tuvastanud otsese puutumuse vaidlusaluse määrusega, puudutab see määrus ka isiklikult. Selles osas otsustas Üldkohus enda määruse punktile 41 viidates, et vaidlusalune määrus on kohaldatav objektiivselt määratletud olukordade suhtes ning see tekitab õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute rühmadele. Üldine keeld turustada muid kui inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest saadud hülgetooteid on sõnastatud üldiselt ja seda saab kohaldada vahet tegemata kõigi ettevõtjate suhtes, kellele vaidlusalune määrus laieneb.

23 Neli asjaomast apellanti tegelevad küll inuittidest ja mitte-inuittidest jahimeestelt ja karusnahaküttidelt saadud hüljestest pärit hülgetoodete turustamisega ja sellistena puudutab vaidlusalune määrus neid sarnaselt kõigi teiste hülgetooteid turustavate ettevõtjatega. Isegi kui aga eeldada, et need apellandid kuuluvad lisaks üldise keelu kohaldamisalale ka inuiti päritolu tooteid hõlmava erandi kohaldamisalasse, ei piisa sellest nende individualiseerimiseks sarnaselt otsuse adressaadiga.

24 Eeltoodud kaalutlustel leidis Üldkohus, et tühistamishagi ei ole vastuvõetav.

Poolte nõuded

25 Apellandid paluvad Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtumäärus;

— tunnistada tühistamishagi vastuvõetavaks, kui ta leiab, et kõik vajalikud andmed vaidlusaluse määruse tühistamist taotleva hagiavalduse vastuvõetavuse üle otsustamiseks on olemas;

— teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtumäärus ja saata asi tagasi Üldkohtusse;

— mõista apellantide kohtulud välja parlamendilt ja nõukogult,

— jätta komisjoni ja Madalmaade Kuningriigi kohtukulud nende endi kanda.

26 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata,

— mõista kohtukulud välja apellantidelt solidaarselt.

27 Parlament palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata,

— mõista kohtukulud välja apellantidelt.

28 Komisjon palub Euroopa Kohtul apellatsioonkaebuse rahuldamata jätta ja mõista kohtukulud välja apellantidelt.

29 Madalmaade Kuningriik ei ole apellatsioonkaebusele vastust esitanud.

Apellatsioonkaebus

30 Apellandid esitavad apellatsioonkaebuse põhjendamiseks neli väidet. Esimene väide puudutab õigusnormi rikkumist ELTL artikli 263 neljanda lõigu tõlgendamisel ja kohaldamisel. See väide on jagatud kahte ossa. Teises väites leiavad apellandid, et Üldkohus on rikkunud põhjendamise kohustust. Kolmas väide puudutab Üldkohtu poolt harta artikli 47 ja Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK") artiklite 6 ja 13 rikkumist. Lõpuks leiavad apellandid neljandas väites, et Üldkohus on moonutanud tõendeid.

Esimene väide

Esimese väite esimene osa

– Poolte argumendid

31 Esimese väite esimeses osas leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud mõiste „üldkohaldatav akt" tõlgendamisel ja eelkõige seetõttu, et ta välistas selle mõiste kohaldamisalast sellised seadusandlikud aktid nagu vaidlusalune määrus.

32 See, kuidas Üldkohus eristas seadusandlikke akte ja üldkohaldatavaid akte, ei tugine EL toimimise lepingus, eelkõige selle artiklites 288, 289 ja 290, kasutatud mõistetele. Need sätted eristavad seadusandlikke akte ja muid kui seadusandlikke akte. Lisaks hõlmab mõiste „üldkohaldatav akt" vastupidi Üldkohtu seisukohale mitte üksnes teatud, vaid kõiki üldiselt kohaldatavaid akte, mistõttu on Üldkohtu grammatiline tõlgendus vaidlustatud kohtumääruse punktides 41–48 ekslik.

33 Üldkohtu eristuse tagajärjena saaks vaid parlamendi ja/või nõukogu poolt vastu võetud soovitusi ja arvamusi pidada üldkohaldatavateks aktideks, kusjuures seadusandlikud aktid hõlmaksid parlamendi ja nõukogu poolt vastu võetud määruseid, direktiive ja otsuseid, samas kui delegeeritud õigusaktid hõlmaksid komisjoni poolt vastu võetud akte. Kuid soovitusi ja arvamusi ei ole nimetatud ELTL artikli 263 esimeses lõigus toodud aktide seas, mille peale võib esitada tühistamishagi.

34 Kui Lissaboni lepingu koostajad oleksid soovinud kasutada ELTL artikli 263 neljandas lõigus mõistet „üldkohaldatav akt" tähistamaks seadusandlikule aktile vastupidist mõistet, siis oleksid nad pigem kasutanud mõistet „delegeeritud õigusakt" ELTL artikli 290 tähenduses. Asjaolu, et asutamislepingu koostajad kasutasid mõistet „üldkohaldatav akt", tuleneb sellest, et nad pidasid silmas õigusakte, mis erinevad seadusandlikest aktidest ja muudest kui seadusandlikest aktidest. Muuseas ei hõlma Üldkohtu eristus ELTL artiklis 291 ette nähtud rakendusakte.

35 Järelikult muudab Üldkohtu tõlgendus mõistele „üldkohaldatav akt", vastandades seda mõistele „seadusandlik akt", sisutühjaks Lissaboni lepinguga sisseviidud õiguskaitsevahendi esitamise üldkohaldatavate aktide peale ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmandas lauseosas toodud tingimustel, kuna selle muudatuse eesmärgiks oli laiendada füüsiliste ja juriidiliste isikute hagide vastuvõetavuse tingimusi. Sellise tõlgendusega välistatakse kõik eraõiguslike isikute hagid, mis on esitatud ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmandale lauseosale tuginedes.

36 Mõistele „üldkohaldatav akt" antud Üldkohtu ajalooline tõlgendus on samuti ekslik. Isegi kui Lissaboni leping nimetab ELTL artikli 263 neljandas lõigus – mis vastab Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artikli III-365 lõikele 4 – üldkohaldatavaid akte, ei kasuta ta selle aluslepingu eelnõus ette nähtud

õigusaktide klassifikatsiooni, mille kohaselt on „Euroopa määrus" muu kui seadusandlik akt. EL toimimise lepingu raames võivad määrused olla nii seadusandlikud aktid kui ka muud kui seadusandlikud aktid.

37 See, et ELTL artikli 263 neljandat lõiku ei muudetud, näitab, et mõistet „üldkohaldatav akt" selle sätte tähenduses laiendati nii, et see hõlmab kõiki määruseid, olenemata sellest, kas need on seadusandlikud või mitte. Selline teleoloogiline tõlgendus vastab ka Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu ja Lissaboni lepingu autorite algsele murele, mis oli neil tekkinud seoses sooviga täita 25. juuli 2002. aasta otsuses kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu (EKL 2002, lk I-6677) ja eespool viidatud kohtuotsuses komisjon *vs.* Jégo-Quéré kindlaks tehtud lüngad.

38 Parlament, nõukogu ja komisjon nõustuvad Üldkohtu poolt mõistele „üldkohaldatav akt" antud tõlgendusega.

39 Parlament väidab, et kuigi Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artiklis I-33 määratletud normide hierarhia, mis eristab esiteks seadusandlikke akte ja teiseks üldkohaldatavaid akte, ei ole üle võetud EL toimimise lepingusse, siis ELTL artikli 289 lõige 3 nimetab seadusandlike aktidena selgelt neid akte, mis on vastu võetud seadusandliku tavamenetluse või erimenetluse teel. Lisaks eristab ELTL artikkel 263 esimeses ja neljandas lõigus „seadusandlikke akte" ja „üldkohaldatavaid akte". Need kaks mõistet tuleb ELTL artikli 263 täieliku kasuliku mõju säilitamiseks ühtlustada.

40 Nimetatud institutsioon väidab, et apellantide kriitika Üldkohtu järelduste suhtes, mille kohaselt ei saa kõiki üldiselt kohaldatavaid akte pidada üldkohaldatavateks aktideks, ei ole sõnastatud spetsiifiliselt, vaid see vastab juba esimeses kohtuastmes esitatud argumentidele. Seega on apellantide vastavad argumendid igatahes vastuvõetamatud.

41 Mis puudutab apellantide argumenti, et Üldkohtu tõlgendus mõistele „üldkohaldatav akt" muudab selle mõiste sisutühjaks, siis selles osas leiavad parlament, nõukogu ja komisjon, et see mõiste hõlmab erinevaid õigusaktide kategooriad, sealhulgas ELTL artiklite 290 ja 291 alusel vastu võetud delegeeritud akte ja üldkohaldatavaid rakendusakte, millest viimased moodustavad enamiku liidu õigusaktidest. Eeltoodust nähtub, et ekslik on apellantide argument, mille kohaselt oleksid EL toimimise lepingu autorid kasutanud mõistet „delegeeritud", kui nad oleksid soovinud hõlmata üldakte, mis ei ole seadusandlikud aktid. Komisjon lisab, et mõiste „üldkohaldatav akt" alla kuuluvad ka üldiselt kohaldatavad muud kui seadusandlikud aktid, mis on vastu võetud eraldi õiguslikul alusel, nagu näiteks ELTL artikli 43 lõike 3, ELTL artikli 109 ja ELTL artikli 215 lõike 1 alusel, ning muud erinevate ELTL artikli 263 esimeses lõigus nimetatud „organite ja asutuste" vastu võetud üldaktid.

42 ELTL artikli 263 neljanda lõigu kujunemisloo osas väidab parlament, et apellandid ei esita ühtegi konkreetset etteheidet vaidlustatud kohtumääruse suhtes ja seega paluvad nad Euroopa Kohtul uuesti uurida esimeses kohtuastmes esitatud argumente, kuigi see ei ole apellatsioonimenetluses lubatud. Igatahes ei ole apellatsioonkaebuses esitatud argumendid põhjendatud. Selles osas väidavad parlament ja komisjon, et ilmselt valis Euroopa Tulevikukonvent mõiste „üldkohaldatav akt" teadlikult, et välistada seadusandlikud aktid, ning Lissaboni lepingu autorid soovisid õiguskaitsevahendite osas säilitada samasuguse seadusandlike aktide ja üldkohaldatavate aktide eristamise.

43 Üldkohtu teleoloogilise lähenemise osas märgib komisjon, et ELTL artikli 263 neljandasse lõiku kolmanda lauseosa lisamise eesmärk – milleks on laiendada hagi esitamise õiguse valdkonnas vastavaid õigusnorme – ei tähenda, et mõistet „üldkohaldatav akt" tuleks laiendada seadusandlikele aktidele.

44 Parlamendi sõnul ei ole Üldkohtu antud tõlgendus mõistele „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses vastuolus selle sättega taotletava eesmärgiga, mis seisneb selles, et võimaldada esitada hagi üldiselt kohaldatavate muude kui seadusandlike aktide peale leebematel tingimustel kui EÜ artikli 230 neljandas lõigu alusel esitatud hagide puhul. Võimaldades füüsilistel ja

juriidilistel isikutel esitada hagi selliste üldkohaldatavate aktide peale, mis puudutavad neid otseselt ja ei sisalda rakendusmeetmeid, on parlamendi ja nõukogu sõnul täielikult kõrvaldatud eespool viidatud kohtuotsustes Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu ning komisjon *vs.* Jégo-Quéré esile toodud olukordades tekkinud puudused. Võib märkida, et eespool viidatud kohtuotsuses komisjon *vs.* Jégo-Quéré oli vaidlusaluseks aktiks komisjoni rakendusmäärus, mis tuli Üldkohtu analüüsi alusel ilmselgelt kvalifitseerida „üldkohaldatavaks aktiks" ELTL artikli 263 tähenduses. Nõukogu selgitab ka, et kooskõlas Üldkohtu ja Euroopa Kohtu praktikaga on liikmesriigid kohustatud kaasa aitama aluslepingutega ette nähtud õiguskaitsevahendite täieliku süsteemi rakendamisele.

– Euroopa Kohtu hinnang

45 Esimese väite esimeses osas heidavad apellandid Üldkohtule sisuliselt ette, et viimane on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et ELTL artikli 263 neljandas lõigus sisalduv mõiste „üldkohaldatav akt" ei hõlma seadusandlikke akte ELTL artikli 289 lõike 3 tähenduses, milleks on ka vaidlusalune määrus.

46 Esmalt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb ELTL artikli 256 lõike 1 teisest lõigust, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d, et apellatsioonkaebuses tuleb täpselt näidata selle kohtuotsuse kritiseeritavad osad, mille tühistamist nõutakse, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumendid. Nendest sätetest tulenevale põhjendamiskohustusele ei vasta apellatsioonkaebus, mis piirdub Üldkohtus esitatud väidete ja argumentide, sealhulgas otseselt selle kohtu poolt tagasi lükatud asjaoludel põhinevate väidete ja argumentide kordamisega või sõnasõnalise ülevõtmisega (vt eelkõige 6. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas C-41/00 P: Interporc *vs.* komisjon, EKL 2003, lk I-2125, punktid 15 ja 16, ning 14. oktoobri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-280/08 P: Deutsche Telekom *vs.* komisjon, EKL 2010, lk I-9555, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

47 Kui apellant vaidlustab liidu õiguse tõlgendamise või kohaldamise Üldkohtu poolt, võivad esimeses kohtuastmes käsitletud õiguslikud küsimused siiski apellatsioonimenetluses uuesti arutusele tulla. Kui apellant ei saaks oma apellatsioonkaebust Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentidega põhjendada, kaotaks apellatsioonimenetlus osaliselt oma mõtte (12. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-131/03 P: Reynolds Tobacco jt *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-7795, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

48 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et apellantide esimese väite esimese osa eesmärk ei ole üksnes saavutada Üldkohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamine. Nimelt toovad apellandid selle väite esimeses osas selgelt välja need osad vaidlustatud kohtumäärusest, kus on nende arvates rikutud õigusnormi, ning samuti esitavad nad nende taotlust toetavad õiguslikud argumendid, mille hulgas on eelkõige need, mis puudutavad Üldkohtu kasutatud erinevaid tõlgendusmeetodeid. Seega ei ole vastupidi parlamendi väitele mitte lihtsalt korratud esimeses kohtuastmes esitatud argumente, vaid neid kasutatakse vaidlustatud kohtumääruse põhjenduste ühe olulise osa vaidlustamiseks, mis võimaldab järelikult Euroopa Kohtul kontrolli teostada.

49 Järelikult on esimese väite esimene osa vastuvõetav.

50 Esimese väite nimetatud osa põhjendatuse kohta tuleb märkida, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale peab liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestama mitte üksnes sätte sõnastust ja sellega taotletavat eesmärki, vaid ka sätte konteksti ning liidu õiguse sätete kogumit (vt selle kohta 6. oktoobri 1982. aasta otsus kohtuasjas 283/81: Cilfit jt, EKL 1982, lk 3415, punkt 20). Ka võib liidu õiguse sätte tõlgendamiseks olulisi tegureid sisaldada selle tekkelugu (vt selle kohta 27. novembri 2012. aasta otsus kohtuasjas C-370/12: Pringle, punkt 135).

51 Seega tuleb uurida nende tõlgendusmeetodite alusel, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtumääruse punktis 56, et mõiste „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses hõlmab kõiki üldakte peale seadusandlike aktide.

52 ELTL artikli 263 esimene lõik nimetab neid akte, mille peale on võimalik esitada tühistamishagi liidu kohtule, nimelt esiteks seadusandlikke akte, ja teiseks, nagu seda leidis õigesti Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 44, muid siduvaid õigusakte, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele ja mis võivad olla nii üksik- kui üldaktid. Nende aktide peale võib vastavalt ELTL artikli 263 teisele lõigule esitada hagi, mille aluseks on pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, aluslepingute või nende rakendusnormide rikkumine või võimu kuritarvitamine.

53 Lisaks teeb ELTL artikkel 263 selget vahet esiteks liidu institutsioonide ja liikmesriikide ning teiseks füüsiliste ja juriidiliste isikute õigusel hagi esitamiseks. ELTL artikli 263 teine lõik annab nimelt seal nimetatud liidu institutsioonidele ning liikmesriikidele õiguse vaidlustada tühistamishagiga kõigi esimeses lõigus toodud aktide seaduslikkust, ilma et selle õiguse teostamiseks tuleks näidata põhjendatud huvi olemasolu (vt 5. septembri 2012. aasta otsus kohtuasjas C-355/10: parlament *vs.* nõukogu, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika). Ka on vastavalt selle artikli kolmandale lõigule õigus pöörduda nende aktide peale Euroopa Kohtusse tühistamishagiga selles lõigus nimetatud institutsioonidel ja komiteel, kui hagi esitatakse nende enda õiguste kaitseks.

54 Füüsiliste ja juriidiliste isikute õiguse osas hagi esitada on ELTL artikli 263 neljandas lõigus sätestatud, et „[i]ga füüsiline või juriidiline isik võib esimeses ja teises lõigus sätestatud tingimustel esitada hagi temale adresseeritud või teda otseselt ja isiklikult puudutava akti vastu ning üldkohaldatava akti vastu, mis puudutab teda otseselt ega sisalda rakendusmeetmeid".

55 Teiseks tuleb nentida, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu kaks esimest lauseosa vastavad sellele, mis oli enne Lissaboni lepingu jõustumist ette nähtud EÜ artikli 230 neljandas lõigus (vt viimati nimetatud sätte kohta eespool viidatud kohtuotsus Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu, punktid 34–37).

56 Viidates üldiselt „aktidele", peavad need nimetatud sätte kaks esimest lauseosa silmas kõiki liidu akte, mis tekitavad siduvaid õiguslikke tagajärgi (vt selle kohta 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 60/81: IBM *vs.* komisjon, EKL 1981, lk 2639, punkt 9; 17. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-521/06 P: Athinaïki Techniki *vs.* komisjon, EKL 2008, lk I-5829, punkt 29; 18. novembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-322/09 P: NDSHT *vs.* komisjon, EKL 2010, lk I-11911, punkt 45, ja 13. oktoobri 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-463/10 P ja C-475/10 P: Deutsche Post *vs.* komisjon, EKL 2011, lk I-9639, punktid 36–38). See mõiste hõlmab seega nii seadusandlikke kui ka muid üldakte ning üksikakte. ELTL artikli 263 neljanda lõigu teine lauseosa täpsustab, et kui tühistamishagi esitanud füüsiline või juriidiline isik ei ole vaidlustatud akti adressaat, sõltub hagi vastuvõetavus sellest, kas akt puudutab teda otseselt ja isiklikult.

57 Teiseks lisati Lissaboni lepinguga ELTL artikli 263 neljandasse lõiku kolmas lauseosa, mis lihtsustas füüsiliste ja juriidiliste isikute esitatud tühistamishagide vastuvõetavuse tingimusi. Nimelt, ilma et see sätte osa seaks füüsiliste ja juriidiliste isikute esitatud tühistamishagide vastuvõetavuse tingimuseks isikliku puutumuse, annab ta selle õiguskaitsevahendi selliste „üldkohaldatavate aktide" suhtes, mis ei sisalda rakendusmeetmeid ja mis puudutavad hagejat otseselt.

58 Mõiste „üldkohaldatav akt" kohta tuleneb ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmandast lauseosast, et võrreldes ELTL artikli 263 neljanda lõigu esimeses ja teises osas kasutatud mõistega „akt" on sellel piiratum ulatus määratlemaks muud liiki meetmeid, mille tühistamist võivad füüsilised ja juriidilised isikud taotleda. Esimesena nimetatud mõiste ei saa puudutada, nagu seda leidis õigesti Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 43, kõiki üldakte, vaid see käib selliste aktide ühe piiratuma kategooria kohta. Vastupidine tõlgendus muudaks sisutühjaks ELTL artikli 263 neljanda lõigu teises ja kolmandas lauseosas tehtud eristuse „aktide" ja „üldkohaldatavate aktide" vahel.

59 Ka peab märkima, et ELTL artikli 263 neljas lõik võttis identselt üle Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artikli III-365 lõike 4 sõnastuse. Seda sätet ettevalmistavatest materjalidest nähtub, et ehkki EÜ artikli 230 neljanda lõigu muutmise eesmärgiks oli laiendada füüsiliste ja juriidiliste isikute tühistamishagide vastuvõetavuse tingimusi, ei muudetud samas EÜ artikli 230 neljandas lõigus ette nähtud ja seadusandlike aktide suhtes kehtivaid vastuvõetavuse tingimusi. Seega võimaldab selle sätte muutmise eelnõus kasutatud mõiste „üldkohaldatav akt" määratleda nende aktide kategooria, mille suhtes võib nüüdsest esitada tühistamishagi leebematel tingimustel kui seni, samas aga „säilitades nõnda kitsa lähenemise seoses eraõiguslike isikute õigusega esitada hagi seadusandlike aktide peale (mille puhul kehtib „otsese ja isikliku" puutumuse tingimus)" (vt eelkõige Euroopa Konvendi sekretariaat, Euroopa Kohtu töökorralduse töögrupi 25. märtsi 2003. aasta lõpparuanne; CONV 636/03, punkt 22, ja presiidiumi 12. mai 2003. aasta saatemärkus; CONV 734/03, lk 20).

60 Sellises olukorras tuleb tõdeda, et füüsilistele ja juriidilistele isikutele EÜ artikli 230 neljandas lõigus ette nähtud hagi esitamise õiguse muutmise eesmärgiks oli võimaldada esitada nendel isikutel leebematel tingimustel tühistamishagi üldaktide peale, välja arvatud aga seadusandlikke aktide peale.

61 Seega järeldas Üldkohus õigesti, et ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud mõiste „üldkohaldatav akt" ei hõlma seadusandlikke akte.

62 Seega tuleb esimese väite esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Esimese väite teine osa

– Poolte argumendid

63 Esimese väite teises osas leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta uuris, kas vaidlusalune määrus puudutab apellante otseselt ja isiklikult.

64 Mis puudutab seda, kas akt, mille tühistamist on taotletud, puudutab neid otseselt, siis selles osas leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusalune määrus puudutab otseselt üksnes neid nelja apellanti, kes tegelevad hülgetoodete turustamisega Euroopa Liidus. Vaidlustatud kohtumääruse punktis 82, mis puudutab K. Aariaki olukorda, leidis Üldkohus, et vaidlusalune määrus puudutab otseselt vaid neid apellante, kes tegelevad muude kui inuittide suhtes kehtiva erandiga väidetavalt hõlmatud hülgetoodete turustamisega. Siiski ei ole oluline, kas need tooted, mida K. Aariak turustab, kuuluvad erandi alla või mitte, et see määrus puudutaks teda otseselt. Üldkohus seadis sellega täiendava kriteeriumi otsese puutumuse tingimuse olemasolu hindamiseks.

65 Mis puudutab aktiga, mille tühistamist on taotletud, isikliku puutumuse tingimust, siis selles osas leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta tõlgendas seda tingimust kitsalt. Liikmesriigid soovisid muuta EÜ artikli 230 neljandat lõiku selleks, et laiendada vastuvõetavuse tingimusi füüsiliste ja juriidiliste isikute puhul eespool viidatud kohtuotsuste Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu ning komisjon *vs.* Jégo-Quéré tagajärjel. Sellise arengu tõttu peaks Euroopa Kohus ümber hindama eespool viidatud kohtuotsusest Plaumann *vs.* komisjon alguse saanud isikliku puutumuse tingimuse kitsa tõlgenduse. Kui Euroopa Kohus kasutaks apellantide huvidele vaidlusaluse määrusega tekitatud „olulise kahjuliku mõju" kriteeriumi, nagu seda pani ette kohtujurist Jacobs kohtuotsuse Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu aluseks olnud ettepaneku punktis 60, jõuaks ta järeldusele, et käesoleva kohtuasja apellante puudutab see määrus isiklikult.

66 Parlament, nõukogu ja komisjon leiavad, et Lissaboni leping ei muutnud sisuliselt neid tingimusi, mis käsitlevad otsesest ja isiklikku puutumust aktiga, mille tühistamist on taotletud. Selleks puuduvad nii aluslepingus kui ka ettevalmistavates materjalides igasugused andmed, mis nõuaksid selles küsimuses olemasoleva kohtupraktika muutmist. Üldkohus tõlgendas neid tingimusi samamoodi kui enne selle aluslepingu jõustumist, ilma et ta oleks seejuures rikkunud õigusnormi.

67 Nõukogu leiab lisaks, et apellantide väited selle kohta, mida tuleks mõista isikliku puutumuse all, tähendaksid praktikas, et iga akt, mille tühistamist isik taotleb ja mis puudutab teda otseselt, puudutaks teda ka isiklikult. Järelikult kaotaks üldkohaldatavate aktide ja seadusandlike aktide eristamine igasuguse tähenduse.

– Euroopa Kohtu hinnang

68 Esimese väite teises osas soovivad apellandid sisuliselt teada, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et apellantide puhul ei ole täidetud ELTL artikli 263 neljanda lõigu teises lauseosas ette nähtud tühistamishagi esitamise tingimused, kuna vaidlusalune määrus ei puuduta neid otseselt ja isiklikult.

69 Mis puudutab aktiga, mille tühistamist on taotletud, isikliku puutumuse tingimust, siis selles osas tuleb märkida, et apellandid ei väida, et Üldkohus oleks vääralt kohaldanud Euroopa Kohtu praktikast alates eespool viidatud kohtuotsusest Plaumann *vs.* komisjon tulenevaid vastuvõetavuse tingimuse hindamise kriteeriume, vaid nad paluvad sõnaselgelt, et Euroopa Kohus hindaks need hindamiskriteeriumid ümber ning asendaks need „olulise kahjuliku mõju” kriteeriumiga.

70 Nagu seda leiti juba käesoleva kohtuotsuse punktis 55, tuleb selles osas tõdeda, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu teine lauseosa vastab EÜ artikli 230 neljandale lõigule. Selle sätte sõnastust ei ole muudetud. Ka puuduvad igasugused andmed selle kohta, nagu oleksid Lissaboni lepingu autorid soovinud muuta juba EÜ artikli 230 neljandas lõigus ette nähtud vastuvõetavuse tingimuste ulatust. Lisaks tuleneb Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artikli III-365 lõiget 4 ettevalmistavatest materjalidest, et nende tingimuste ulatust ei tuleks muuta (vt eelkõige Euroopa Konvendi sekretariaat, Euroopa Kohtu töökorralduse töögrupi 25. märtsi 2003. aasta lõpparuanne; CONV 636/03, punkt 23).

71 Niisuguses olukorras tuleb lähtuda sellest, et aktiga, mille tühistamist on taotletud, isikliku puutumuse tingimuse sisu – nagu seda on tõlgendatud Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikas alates kohtuotsusest Plaumann *vs.* komisjon – ei ole Lissaboni lepinguga muudetud. Seega tuleb tõdeda, et Üldkohus ei ole selles kohtupraktikas ette nähtud hindamiskriteeriume kohaldades rikkunud õigusnormi.

72 Vastavalt sellele kohtupraktikale on füüsiliste ja juriidiliste isikute puhul täidetud nende isikliku puutumuse kriteerium vaid juhul, kui vaidlustatud akt mõjutab neid mingi neile omase tunnuse või neid iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest eristab ning seega individualiseerib neid sarnaselt otsuse adressaadiga (vt eespool viidatud kohtuotsus Plaumann *vs.* komisjon; 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-298/00 P: Itaalia *vs.* komisjon, EKL 2004, lk I-4087, punkt 36, ja 9. juuni 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P: Comitato „Venezia vuole vivere” *vs.* komisjon, EKL 2011, lk I-4727, punkt 52).

73 Käesolevas asjas piirdus Üldkohus küll vaidlustatud kohtumääruse punktides 88–93 vaid selle uurimisega, kas vaidlusalune määrus puudutab nelja apellanti isiklikult ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses, kuna teisi apellante see määrus ilmselt ei puuduta nimetatud sätte tähenduses otseselt. Siiski tuleb nentida, et vaidlusalune määrus ei individualiseeri ühtegi apellanti sarnaselt otsuse adressaadiga alates eespool viidatud kohtuotsusest Plaumann *vs.* komisjon väljakujunenud praktika tähenduses. Nimelt on vaidlusaluses määruses kehtestatud hülgetoodete turustamise keeld sõnastatud üldiselt kõikide selle määruse kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate suhtes.

74 Sellises olukorras ei ole vaja uurida, kas Üldkohus on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusalune määrus puudutab otseselt üksnes neid apellante, kes tegelevad selliste hülgetoodete töötlemise ja turustamisega, mis on saadud inuittidest ja mitte-inuittidest jahimeestelt ja karusnahaküttidelt, kuna võimalik õigusnormi rikkumine selles osas ei omaks tähendust vaidluse lahendamisel ega mõjutaks vaidlustatud kohtumääruse resolutsiooni.

75 Nimelt tuleneb nii ELTL artikli 263 neljanda lõigu sõnastusest kui ka väljakujunenud kohtupraktikast, et füüsiline või juriidiline isik võib esitada hagi sellise akti tühistamiseks, mille adressaadiks ta ei ole või mille puhul ei ole tegemist üldkohaldatava aktiga, vaid siis, kui see puudutab teda mitte ainult otseselt, vaid ka isiklikult (vt EÜ artikli 230 kohta 30. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas C-167/02 P: Rothley jt *vs.* parlament, EKL 2004, lk I-3149, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

76 Kuna aktiga, mille tühistamist on taotletud, otsese ja isikliku puutumuse tingimused on seega kumulatiivsed, tähendab see, et kui üks tingimustest ei ole hageja puhul täidetud, ei ole tema poolt selle akti tühistamiseks esitatud hagi vastuvõetav.

77 Eeltoodule tuginedes tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata esimese väite teine osa ja järelikult terve esimene väide.

Teine väide

Poolte argumendid

78 Teises väites leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kuna ta ei vastanud konkreetselt ja sõnaselgelt nende poolt vastuvõetamatuse vastuväite osas esitatud märkuste punktides 53–57 toodud argumentidele, mille kohaselt on üksnes lai ELTL artikli 263 neljanda lõigu tõlgendus kooskõlas harta artikliga 47 ning EIÕK artiklitega 6 ja 13.

79 Lisaks on vaidlustatud kohtumääruse punktis 51 tehtud järeldus, mille kohaselt on määruse peale hagi esitamise tingimused „otsesõnu ette nähtud” ELTL artikli 263 neljandas lõigus, vastuolus vajadusega tõlgendada seda sätet grammatiliselt, ajalooliselt ja teleoloogiliselt. Kuna Üldkohus tõlgendas ELTL artikli 263 neljandat lõiku sedavõrd põhjalikult, ei oleks ta võinud apellantide argumente tagasi lükata vaid märkides, et hagi esitamise tingimused on „otsesõnu ette nähtud”.

80 Parlamendi, nõukogu ja komisjoni sõnul vastas Üldkohus piisavalt apellantide argumentidele. Üldkohus ei pidanud võtma eraldi seisukohta EIÕK artiklite 6 ja 13 suhtes, kuna nendel artiklitel ja harta artiklil 47 on samasugune tähendus ja ulatus. Parlament lisab, et Üldkohus ei pidanud vastama üksikasjalikult igale apellantide väitele, kuna ta lükkas apellantide esitatud ELTL artikli 263 neljanda lõigu tõlgenduse teistel põhjendustel tagasi juba vaidlustatud kohtumääruse eelnevates punktides. Nõukogu väidab lisaks, et isegi kui Üldkohus ei uurinud üksikasjalikult harta artiklit 47, täitis ta põhjendamiskohustuse viitega Euroopa Kohtu enda praktikale, millest nähtub selgelt, et liidu kohus ei tohi jätta tähelepanuta ELTL artiklis 263 nimetatud tingimusi.

Euroopa Kohtu hinnang

81 On selge, et Üldkohus vastas vaidlustatud kohtumääruse punktis 51 apellantide argumentidele, mis puudutasid põhiõigust tõhusale kohtulikule kaitsele ja mis olid esitatud parlamendi ja nõukogu vastuvõetamatuse vastuväitele vastuseks esitatud märkuste punktides 53–57. Üldkohus otsustas Euroopa Kohtu praktikale tuginedes, et liidu kohus ei saa oma pädevust ületamata tõlgendada eraõigusliku isiku poolt määruse peale hagi esitamise tingimusi viisil, mis tähendaks nende aluslepingus otsesõnu ette nähtud tingimuste eiramist, isegi kui arvestada tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet.

82 Kooskõlas Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikaga ei pea Üldkohus esitama ammendavat ning üksikasjalikku ülevaadet menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest. Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale võib Üldkohtu põhjendus olla tuletatav, tingimusel et see võimaldab huvitatud isikul teada põhjusi, miks kõnealused meetmed on võetud, ning et see annab pädevale

kohtule piisavalt andmeid kontrolli teostamiseks (vt 16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-385/07 P: Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland *vs*. komisjon, EKL 2009, lk I-6155, punkt 114 ja seal viidatud kohtupraktika).

83 Sellises olukorras ei saa asjaolu, et Üldkohus ei nimetanud vaidlustatud kohtumääruse punktis 51 sõnaselgelt EIÕK artikleid 6 ja 13, millele tuginesid apellandid, ega käsitle nende argumente üksikasjalikult, kujutada endast põhjendamiskohustuse rikkumist.

84 Sama kehtib asjaolu kohta, et Üldkohus leidis samas punktis, et ELTL artikli 263 neljandat lõiku grammatiliselt, ajalooliselt ja teleoloogiliselt tõlgendades ei saa kõrvale jätta määruse peale hagi esitamise tingimusi, mis on selles sättes „otsesõnu ette nähtud". Nimelt langetas Üldkohus liidu õiguse tunnustatud tõlgendusmeetodite alusel klassikaliselt tõlgendades otsuse ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud mõiste „üldkohaldatav akt" ulatuse osas. See ei mõjuta aga asjaolu, et see mõiste on üks hagi vastuvõetavuse ELTL artikli 263 neljandas lõigus otsesõnu ette nähtud tingimusi, millele peab vastama füüsiliste ja juriidiliste isikute tühistamishagi, ega muuda seeläbi Üldkohtu põhjendusi vastuolulisteks.

85 Eeltoodust tuleneb, et apellatsioonkaebuse teine väide ei ole põhjendatud.

Kolmas väide

Poolte argumendid

86 Kolmandas väites leiavad apellandid, et Üldkohtu antud tõlgendus ELTL artikli 263 neljandale lõigule rikub harta artiklit 47 ja EIÕK artikleid 6 ja 13. Apellantide sõnul tuvastas Üldkohus 3. mai 2002. aasta otsuses kohtuasjas T-177/01: Jégo-Quéré *vs*. komisjon (EKL 2002, lk II-2365), et ei saa lähtuda sellest, nagu tagaks liidu kohtusse esitatud hagi vastuvõetavuse tingimuste kitsas tõlgendus füüsilistele ja juriidilistele isikutele õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile, mis võimaldab neil vaidlustada nende üldiselt kohaldatavate aktide seaduslikkust, mis puudutavad otseselt nende õiguslikku seisundit.

87 ELTL artikli 263 neljanda lõigu tõlgendus vaidlustatud kohtumääruses kujutab endast võrreldes Lissaboni lepingu jõustumise eelse ajaga isegi tagasiminekut. Enne selle lepingu jõustumist kohaldasid liidu kohtud sisulist kriteeriumi füüsiliste ja juriidiliste isikute õiguse kindlakstegemisel tühistamishagi esitada, samas kui nüüd kohaldatakse puhtalt formaalset kriteeriumi.

88 Parlament, nõukogu ja komisjon leiavad, et apellandid saavad kasutada tõhusat kohtulikku kaitset, kuna neil on õigus esitada hagi määruse nr 737/2010 peale, mis kujutab endast akti, millega rakendatakse vaidlusalust määrust, mille nad vaidlustasid kohtuasjas, mis oli aluseks 25. aprilli 2013. aasta otsusele T-526/10: Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs*. komisjon, ning see andis neile võimaluse esitada samasuguseid sisulisi argumente, nagu nad on esitanud Üldkohtule käesolevas kohtuasjas. Lisaks väidavad nõukogu ja komisjon harta artiklile 47 viidates, et selle artikli eesmärgiks ei olnud muuta aluslepingutes ette nähtud kohtuliku kontrolli süsteemi ja eelkõige otseste hagide vastuvõetavusega seotud norme.

Euroopa Kohtu hinnang

89 Kolmandas väites leiavad apellandid sisuliselt, et Üldkohtu tõlgendus ELTL artikli 263 neljandale lõigule rikub harta artiklit 47, kuna selle tõlgenduse kohaselt lubatakse füüsilistel ja juriidilistel isikutel esitada tühistamishagi liidu seadusandlike aktide peale üksnes sel juhul, kui need aktid puudutavad nimetatud isikuid otseselt ja isiklikult ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

90 Kõigepealt tuleb rõhutada, et EL lepingu artikli 19 lõikest 1 tulenevalt tagavad liidu õiguskorra säilitamise kohtuliku kontrolli Euroopa Kohus ja liikmesriikide kohtud (vt selle kohta 8. märtsi 2011. aasta arvamus 1/09, EKL 2011, lk I-1137, punkt 66).

91 Lisaks on liit õigusel rajanev liit, mille raames kontrollitakse selle institutsioonide aktide kooskõla eeskätt aluslepingutega, õiguse üldpõhimõtetega ja põhiõigustega (vt selle kohta 29. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-550/09: E ja F, EKL 2010, lk I-6213, punkt 44).

92 Selleks kehtestab EL toimimise leping esiteks artiklitega 263 ja 277 ning teiseks artikliga 267 õiguskaitsevahendite ja menetluste täieliku süsteemi, milles liidu institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontroll on usaldatud liidu kohtule (vt 23. aprilli 1986. aasta otsus kohtuasjas 294/83: Les Verts *vs*. parlament, EKL 1986, lk 1339, punkt 23; eespool viidatud kohtuotsused Unión de Pequeños Agricultores *vs*. nõukogu, punkt 40; Reynolds Tobacco jt *vs*. komisjon, punkt 80, ja 12. juuli 2012. aasta otsus kohtuasjas C-59/11: Association Kokopelli, punkt 34).

93 Seega on füüsilised ja juriidilised isikud, kes ei saa tulenevalt ELTL artikli 263 neljandas lõigus nimetatud vastuvõetavuse tingimustest vaidlustada otse liidu üldakte, kaitstud nende vastu sellega, et neid akte nende isikute suhtes ei kohaldata. Kui selliste aktide rakendamine kuulub liidu institutsioonide pädevusse, võivad need isikud esitada ELTL artikli 263 neljandas lõigus toodud tingimustel nende rakendusaktide peale hagi otse liidu kohtule ning nad võivad hagi põhjendamisel tugineda ELTL artikli 277 kohaselt asjaomase üldakti ebaseaduslikkusele. Kui nende õigusaktide kohaldamine kuulub liikmesriikide pädevusse, võivad nad tugineda asjaomase liidu akti kehtetusele siseriiklikus kohtus ning paluda viimasel pöörduda ELTL artikli 267 alusel Euroopa Kohtu poole eelotsuse küsimustega (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Les Verts *vs*. parlament, punkt 23).

94 Selles osas tuleb täpsustada, et õigussubjektidel on siseriikliku menetluse raames õigus vaidlustada iga sellise nende kohta tehtud siseriikliku otsuse või muu akti õiguspärasus, mis on seotud mõne liidu üldakti kohaldamisega nende suhtes (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Unión de Pequeños Agricultores *vs*. nõukogu, punkt 42, ning E ja F, punkt 45).

95 Järelikult on kehtivuse hindamiseks esitatud eelotsusetaotlus samamoodi nagu tühistamishagi liidu aktide seaduslikkuse kontrolli vahend (vt 21. veebruari 1991. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-143/88 ja C-92/89: Zuckerfabrik Süderdithmarschen ja Zuckerfabrik Soest, EKL 1991, lk I-415, punkt 18, ja 6. detsembri 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-453/03, C-11/04, C-12/04 ja C-194/04: ABNA jt, EKL 2005, lk I-10423, punkt 103).

96 Selles osas tuleb meenutada, et kui siseriiklik kohus peab põhjendatuks üht või mitut kehtetust puudutavat väidet, mille on esitanud pooled või mille on vajadusel tõstatanud kohus ise, tuleb tal menetlus peatada ja kehtivuse hindamiseks esitada eelotsusetaotlus Euroopa Kohtule, kellel on ainukesena pädevus liidu aktide kehtetuse tuvastamiseks (10. jaanuari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-344/04: IATA ja ELFAA, EKL 2006, lk I-403, punktid 27, 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

97 Harta artiklis 47 tagatud kaitse osas tuleb märkida, et selle sätte eesmärgiks ei ole muuta aluslepingutes ette nähtud kohtuliku kontrolli süsteemi ja eelkõige otse Euroopa Liidu kohtule esitatavate hagide vastuvõetavusega seotud norme, nagu see nähtub ka artikli 47 selgitustest, mida tuleb vastavalt ELL artikli 6 lõike 1 kolmandale lõigule ja harta artikli 52 lõikele 7 võtta arvesse selle sätte tõlgendamisel (vt 22. jaanuari 2013. aasta otsus kohtuasjas C-283/11: Sky Österreich, punkt 42, ja 18. juuli 2013. aasta otsus kohtuasjas C-426/11: Alemo-Herron jt, punkt 32).

98 Seega tuleb ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud vastuvõetavuse tingimusi tõlgendada koostoimes põhiõigusega tõhusale kohtulikule kaitsele, ilma et seejuures jäetaks kõrvale selles aluslepingus otsesõnu ette nähtud tingimused (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Unión de Pequeños Agricultores *vs*. nõukogu, punkt 44, ja komisjon *vs*. Jégo-Quéré, punkt 36).

99 Mis puudutab siseriikliku kohtu käesoleva kohtuotsuse punktis 90 mainitud rolli, siis selles osas tuleb meenutada, et siseriiklik kohus täidab koostöös Euroopa Kohtuga ülesannet, mis neile mõlemale on antud, et tagada õiguse järgimine liidu aluslepingute tõlgendamisel ja kohaldamisel (eespool viidatud arvamus 1/09, punkt 69).

100 Seega tuleb liikmesriikidel kehtestada õiguskaitsevahendite ja menetluste süsteem, mis võimaldab tagada põhiõiguse tõhusale kohtulikule kaitsele (eespool viidatud kohtuotsused Unión de Pequeños Agricultores *vs*. nõukogu, punkt 41, ja komisjon *vs*. Jégo-Quéré, punkt 31).

101 Seda liikmesriikide kohustust on kinnitatud ELL artikli 19 lõike 1 teises lõigus, mille kohaselt „näevad [liikmesriigid] ette tulemusliku õiguskaitse tagamiseks vajaliku kaebeõiguse liidu õigusega hõlmatud valdkondades".

102 Seega tuleb vastavat valdkonda reguleerivate liidu õigusnormide puudumisel iga liikmesriigi siseriiklikus õiguskorras kindlaks määrata – järgides käesoleva kohtuotsuse punktidest 100 ja 101 tulenevaid nõudeid ning tõhususe ja võrdväärsuse põhimõtteid – pädevad kohtud ja kehtestada menetlusnormid selliste õiguskaitsevahendite osas, mille eesmärk on tagada nende õiguste kaitse, mis tulenevad õigussubjektidele liidu õigusest (vt selle kohta eelkõige 15. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-268/06: Impact, EKL 2008, lk I-2483, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika; 26. jaanuari 2010. aasta otsus kohtuasjas C-118/08: Transportes Urbanos y Servicios Generales, EKL 2010, lk I-635, punkt 31, ja 18. märtsi 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-317/08 ja C-320/08: Alassini jt, EKL 2010, lk I-2213, punktid 47 ja 61).

103 Mis puudutab liikmesriikidel kehtestada tulevaid õiguskaitsevahendeid, siis kuigi EL toimimise leping on aluseks teatud liiki hagidele, mida füüsilised ja juriidilised isikud saavad vajadusel otse liidu kohtule esitada, ei olnud EL toimimise lepingu ega ELL artikli 19 eesmärk kehtestada liikmesriigi kohtutes liidu õiguse tagamiseks muid õiguskaitsevahendeid kui need, mis on juba sätestatud siseriiklikus õiguses (13. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-432/05: Unibet, EKL 2007, lk I-2271, punkt 40).

104 Teisiti oleks see üksnes juhul, kui vastava liikmesriigi õiguskorra ülesehitusest nähtub, et ei ole ühtegi õiguskaitsevahendit, mis võimaldaks kas või täiendava taotluse põhjal tagada õigussubjektidele liidu õigusest tulenevad õigused, või kui õigussubjektide ainuke võimalus kohtusse pöördumiseks oleks õigusrikkumise toimepanek (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Unibet, punktid 41, 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

105 Mis puudutab apellantide argumenti, et Üldkohtu tõlgendusega ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud mõistele „üldkohaldatav akt" väheneb kohtulik kaitse ning see on vastuolus harta artikliga 47 ning sellega on kohtuliku kontrolli alt praktiliselt välistatud kõik seadusandlikud aktid, siis selles osas tuleb nentida, et harta artiklis 47 tagatud kaitse ei nõua, et õigussubjekt saaks esitada liidu kohtule otse ja ilma igasuguste tingimusteta tühistamishagi liidu seadusandlike aktide peale.

106 Kokkuvõttes ei nõua nimetatud põhiõigus ega ELL artikli 19 lõike 1 teine lõik, et õigussubjekt võiks esitada nende aktide peale hagi esmajoones siseriiklikule kohtule.

107 Neil asjaoludel tuleb kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide

Poolte argumendid

108 Neljandas väites leiavad apellandid, et tõendeid on moonutatud. Selles osas väidavad nad, et Üldkohus moonutas mitu korda nende argumente küsimuse osas, mil määral on seadusandlikud aktid hõlmatud ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud mõistega „üldkohaldatav akt". Eelkõige ajas Üldkohus

nende argumendid segi parlamendi ja nõukogu argumentidega. Järelikult sisaldab Üldkohtu järeldus mitut ilmset hindamisviga, mistõttu peaks Euroopa Kohus tühistama vaidlustatud kohtumääruse või vähemalt selle osa, mis puudutab mõiste „üldkohaldatav akt" tõlgendamist, ning hindama ise apellantide sellekohaseid argumente.

109 Parlament leiab, et see väide on ilmselgelt vastuvõetamatu. Tegelikkuses soovivad apellandid, et esimeses kohtuastmes esitatud argumendid vaadataks uuesti läbi. Igatahes on see väide põhjendamatu, kuna Üldkohus ei tõlgendanud apellantide argumente valesti. Lisaks ei ole apellandid tõendanud, et väidetavad eksimused oleksid mõjutanud Üldkohtu järeldust, mille kohaselt ei ole vaidlusalune määrus „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 tähenduses.

110 Nõukogu ja komisjon leiavad, et see väide tuleb tagasi lükata, kuna apellandid ei ole nimetanud faktilisi asjaolusid või tõendeid, mida Üldkohus väidetavalt moonutas.

Euroopa Kohtu hinnang

111 Neljandas väites leiavad apellandid sisuliselt, et teatud Üldkohtule esitatud argumente on moonutatud, mis muudab küsitavaks Üldkohtu järelduse, et mõiste „üldkohaldatav akt" ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses ei hõlma seadusandlikke akte.

112 Siiski tuleb käesolevas kohtuasjas arvestada sellega, et Üldkohus leidis õigesti, nagu see nähtub ka käesoleva kohtuotsuse punktist 61, et mõiste „üldkohaldatav akt" ei hõlma seadusandlikke akte. Seega, isegi kui Üldkohus moonutas apellantide teatud väiteid, ei mõjuta see vaidlustatud kohtumääruse resolutsiooni ja sellel alusel ei saa nimetatud kohtumäärust tühistada.

113 Neil asjaoludel tuleb neljas väide tagasi lükata.

114 Eeltoodust tuleneb, et kuna apellandi ühegi väitega ei saa nõustuda, tuleb apellatsioonkaebus jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

115 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.

116 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kui esimeses astmes menetlusse astuja, kes ise apellatsioonkaebust ei esitanud, osaleb Euroopa Kohtus toimuvas menetluses, võib Euroopa Kohus nimetatud artikli 184 lõike 4 alusel otsustada, et menetlusse astuja kannab oma kohtukulud ise. Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse samuti apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

117 Kuna parlament ja nõukogu on kohtukulude hüvitamist apellantidelt nõudnud ja viimased on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb apellatsioonimenetluse kulud vastavalt parlamendi ja nõukogu nõuetele välja mõista apellantidelt, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud.

118 Komisjon kui menetlusse astuja Üldkohtus ja Euroopa Kohtus kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Jätta Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Associationi, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Associationi, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnaki, David Kuptana, Karliin Aariaki, Canadian Seal Marketing Groupi, Ta Ma Su Seal Products Inc, Fur Institute of Canada, NuTan Furs Inc, GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenlandi (ICC-Greenland), Johannes Egede ja Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiati (KNAPK) kohtukulud nende enda kanda ja mõista neilt välja Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud.

3. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda.

Allkirjad